

QORTI TA' L-APPELL

**S.T.O. PRIM IMHALLEF
VINCENT DE GAETANO**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH A. FILLETTI**

**ONOR. IMHALLEF
GEOFFREY VALENZIA**

Seduta tat-30 ta' Lulju, 2010

Appell Civili Numru. 20/2009/1

Maria Assunta Spiteri

v.

Joseph Micallef u Dorianne Micallef

Il-Qorti:

Preliminari

Dan hu appell ad istanza tal-attrici Maria Assunta Spiteri minn sentenza ta' ritrattazzjoni moghtija mill-Qorti tal-Magistrati (Għawdex) Superjuri, Sezzjojni Generali, fil-14 ta' April 2009 li laqghet l-ewwel eccezzjoni tar-ritrattati u cahdet it-talbiet tar-ritrattanda stante li t-talba ta' ritrattazzjoni ma setghetx tigi ammessa. Spejjez kontra r-ritrattanda.

Ghal intendiment ahjar ta' dan l-appell, il-Qorti qegħda tirriproduci *in toto* s-sentenza appellata kif jidher hawn taht:

“Il-Qorti;

“Permezz ta’ din il-procedura¹ ir-rikorrenti qegħda titlob li l-qorti tordna r-revoka u thassir tas-sentenza li nghatat fl-4 ta’ Frar 2009 fil-kawza fl-ismijiet **Joseph Micallef et vs Dorianne Micallef** (Rikors numru: 59/2007) u sabiex tordna smiegh mill-gdid tal-kawza. F’dik il-kawza r-ritrattati kienu qegħdin jitkolu li r-ritrattanda tigi kundannata tersaq ghall-publikazzjoni ta’ att sabiex tittrasferixxi garaxx bin-numru 7A, Triq ic-Cief, Ghajnsielem, Ghawdex skond kif pattwit permezz ta’ konvenju li sar fil-21 ta’ Awwissu 2006. Permezz tas-sentenza li nghatat fl-4 ta’ Frar 2009, il-qorti filwaqt li cahdet l-eccezzjonijiet tar-ritrattanda, laqghet it-talbiet tar-ritrattati u ordnat li l-publikazzjoni tal-kuntratt issir nhar it-Tnejn, 23 ta’ Marzu 2009 f’12.00 p.m. fil-bini tal-qorti. Sussegwentement b’digriet mogħti fl-20 ta’ Marzu 2009 il-qorti ordnat is-sospensjoni tal-ezekuzzjoni tas-sentenza sakemm tingħata decizjoni dwar dan il-procediment. Il-bazi tar-ritrattazzjoni hu l-Artikolu 811(e) tal-Kap. 12 in kwantu r-ritrattanda ssostni li fis-sentenza tal-4 ta’ Frar 2009 il-qorti applikat il-ligi hazin, in kwantu:-

- “(a) Il-kaz ma kienx jittratta biss minn simulazzjoni izda wkoll zball, u l-qorti kellha tapplika l-Artikolu 974 tal-Kodici Civili.
- “(b) Il-qorti kienet zbaljata meta ddikjarat li l-eccezzjoni ta’ simulazzjoni u ta’ qerq huma kontradittorji.
- “(c) L-applikazzjoni tal-Artikolu 1212 abbinat mal-Artikolu 966 tal-Kodici Civili huma wkoll applikazzjoni hazina tal-ligi.

“Fir-risposta prezentata fit-30 ta’ Marzu 2009, ir-ritrattati jsostnu b’mod preliminari li gialadarba r-ritrattanda ma appellatx mis-sentenza tal-4 ta’ Frar 2009, ma tistax

---

¹ Rikors prezentat fil-5 ta’ Marzu 2009.

tressaq talba ghal ritrattazzjoni. Isostnu li r-ritrattanda kellha tagħmel uzu mir-rimedju tal-appell u mhux ta' ritrattazzjoni li hu rimedju straordinarju.

“F'dan l-istadju ser tinghata sentenza fuq l-ewwel eccezzjoni. Fil-fatt fis-seduta tat-2 ta' April 2009 xehedet ir-ritrattanda, limitatament fuq dan l-aspett tal-vertenza, u saret trattazzjoni verbali mid-difensuri tal-partijiet.

“Fil-kawza fl-ismijiet **Joseph Micallef et vs Dorianne Micallef** (Rikors numru: 59/2007), ir-ritrattanda kienet ipprezentat risposta guramentata u xehedet ukoll. Pero` fis-seduta tal-14 ta' Lulju 2008 ghalkemm kellha tressaq il-provi, naqset milli tidher. F'dak l-istadju l-qorti ddikjarat magħluq l-istadju tal-provi tagħha. Il-kawza giet differita għas-sentenza għas-seduta tat-2 ta' Ottubru 2008 fid-9.00 a.m. Ir-ritrattanda pprezentat nota ta' sottomissionijiet fl-1 ta' Ottubru 2008 u fis-seduta tat-2 ta' Ottubru 2008 il-kawza giet differita għas-seduta tal-10 ta' Ottubru 2008. F'dik is-seduta r-ritrattanda ma dehritx. Fis-seduta tal-10 ta' Ottubru 2008, li ghaliha r-ritrattanda regħġet ma deheritx izda deher id-difensur tagħha, il-qorti ssuspendiet il-prolazzjoni tas-sentenza u ordnat li jidher in-nutar Dr Andre' Farrugia sabiex isirulu domandi mill-qorti. Il-kawza giet differita għas-seduta tal-11 ta' Novembru 2008, liema seduta ma saritx fuq ordni tal-qorti. Il-kawza baqghet differita għas-seduta tal-10 ta' Dicembru 2008 meta n-nutar Dr Andre' Farrugia ta x-xhieda tiegħu. Ir-ritrattanda regħġet naqset milli tidher, ghalkemm deher id-difensur tagħha. Wara li nstema' n-nutar Farrugia l-kawza giet differita għas-sentenza għas-seduta tal-4 ta' Frar 2009.

“Wara li l-qorti semghet ix-xhieda tar-ritrattanda tixhed fis-seduta tat-2 ta' April 2009, m'hemmx dubju li dan hu kaz ta' negligenza min-naħha tagħha. Tghid li saret taf li kienet ingħatat sentenza meta fettlilha ccempel il-qorti biex tivverifika d-data għal meta kienet differita l-kawza. Dakinhar giet infurmata li l-kawza kienet giet deciza. Pero ma tiftakarx il-gurnata meta saret taf li l-kawza kienet giet deciza. F'dak l-istadju kkomunikat mad-difensur tagħha li ma kellux triq ohra ghajr li jipprova jsalva dak li kien insalvabbli billi jipprezenta kawza ta' ritrattazzjoni peress li

meta kkomunikat mieghu kien diga' skada t-terminu sabiex isir appell. L-Artikolu 812 tal-Kap.12 jiprovd়ি:

“Ir-ritrattazzjoni ta’ kawza deciza b’sentenza moghtija minn qorti tal-ewwel grad, u li ghaddiet f’gudikat, tista’ tinghata wkoll, fuq talba tal-partijiet li jkollhom interess, f’kull wiehed mill-kazijietijiet imsemmijin fl-ahhar artikolu qabel dan, basta li l-parti tkun giet taf bil-fatti illi minhabba fihom titlob ir-ritrattazzjoni, wara li jkun ghalaq iz-zmien tal-appell.”

Il-qorti m’ghandix dubju li l-fatt li f’xi stadju tal-kawza r-ritrattanda ma komplix issegwi l-kors tagħha ma jatix dritt li tirrikorri ghall-procedura straordinarja ta’ ritrattazzjoni. Din il-qorti diga’ kellha okkazzjoni li tikkunsidra kaz simili fil-kawza **Carmel Attard et vs Tarcisio Azzopardi et** deciza fit-2 ta’ Ottubru 2008. Ir-ritrattanda hadet sehem attiv fil-procediment u fis-seduta tal-10 ta’ Dicembru 2008 (l-ahhar seduta qabel ingħatat is-sentenza) kien deher id-difensur tagħha. Jekk ir-ritrattanda ma komplietx issegwi l-perkors tal-kawza mhu tort ta’ hadd ghajr tagħha. Procedura ta’ ritrattazzjoni m’ghandha qatt tiehu post l-appell, li wara kollox seta’ facilment sar bi ffit għaqal min-naha tar-ritrattanda kieku baqghet issegwi l-progress tal-kawza. Fil-kawza fl-ismijiet **Saviour Cilia et vs Gasan Insurance Agency Limited et** deciza mill-Qorti tal-Appell² fis-6 ta’ Ottubru 2004, ir-ritrattand kien qiegħed isostni li l-Artikolu 812 tal-Kap. 12 ma jaapplikax ghaliex ghalkemm kien notifikat bl-avvizz u appuntament ta’ smiegh u ma deherx il-qorti ma kienx gie notifikat bis-sentenza. Gustament il-Qorti tal-Appell osservat:

“Dan huwa veru izda b’daqshekk m’ghandux ukoll ifisser illi hu ma kienx jaf bis-sentenza ghax hu messu kien jaf biha kieku ndenja ruhu jidher quddiem il-Qorti biex jikkontesta t-talba jew ghallanqas li jsegwi l-perkors tagħha. Certament, fil-fehma ta’ din il-Qorti huwa ma jistgħax jippretendi li ghall-inerzja tieghu għandu jigi premjat bir-rimedju tar-ritrattazzjoni. Propru ghax straordinarju dan ir-rimedju, ma jidherx li hu miftuh lil kull

---

² Imħallef P. Sciberras.

*min jommetti d-difiza jew ihalli l-kawza tigi deciza u t-terminu tal-appell jiddekorri biex imbagħad jirrikorri ghall-istess rimedju. Kif rilevat fis-sentenza fl-ismijiet “**Attilio Crescuoli noe -vs- Negte Salvatore Zammit**”, Qorti Kummerc, 21 ta’ Frar 1920 (Vol XXIV pIII p780), “gli attori dovevano almeno verificare che cosa fosse divenuto della causa ed avrebbero potuto facilmente verificare che la sentenza era stata data in tempo utile per la interposizione dell'appello. **Gli attori non pretendono che i fatti dai quali a loro giudizio, risultano i motivi per la ritrattazione siano venuti a loro cognizione dopo il decorrimento del termine per l'appello, ma bensì di non essersi curati di verificare, in tempo utile, che cosa fosse divenuto della causa e di essere venuti in cognizione della sentenza, dopo trascorso il termine per l'appello”.***

“Jekk kellha tingħata interpretazzjoni differenti jkun ifisser li persuna li f’xi stadju ma tkunx kompliet issegwi l-kawza, jkollha dritt għar-rimedju straordinarju minkejja li jkun in-nuqqas tagħha stess li jkun cahhadha mill-jedd tal-appell. Certament li dan m’huwiex l-ispirtu tal-ligi.

“Kawza simili hi **Arthur Taliana et vs Godwin Falzon proprio et nomine** deciza mill-Qorti tal-Appell³ fil-5 ta’ Marzu 2003. F’dak il-procediment ir-ritrattandi kienew gew notifikat bl-avviz u pprezentaw risposta pero` naqsu milli jidħru f’erġħha seduta u nghatħat sentenza kontra tagħhom. Il-qorti kkonfermat li r-ritrattandi kien baqghu passivi u naqqsu milli jidħru f’kull wahda mill-erġħha (4) seduti li kien saru qabel is-sentenza. Il-qorti kkonkludiet li: “*Ma kien hemm xejn għalhekk x’izomm lill-atturi milli huma wkoll jadoperaw l-ghodod procedurali disponibbli biex isostnu d-difiza tagħhom fil-kawza l-ohra. U fuq kollox biex jinterponu appell formali u fiz-zmien statutorjament utli. Ma kien hemm xejn x’jipprekludihom milli jagħmlu dan u jsegwu l-kondotta tal-kawza u r-regolarita` tal-proceduri.*”. F’dak il-kaz ukoll giet michuda t-talba għal ritrattazzjoni.

---

³ Imħallef P. Sciberras.

“M’hemmx dubju li r-ritrattanda m’ghandix jedd li għat-traskuragni tagħha tirrikorri għar-rimedju straordinajru ta’ ritrattazzjoni. Kieku r-ritrattanda agixxiet b’mod diligenti u wriet interess kienet tkun issir taf meta kellha tingħata s-sentenza. Kull ma kellha tagħmel kien li tikkomunika mad-difensur tagħha, li kien prezenti għas-seduta tal-10 ta’ Dicembru 2008 jew li tivverifika mal-ufficjali fir-Registru. Ir-ritrattanda kienet taf li din il-qorti ma kenitx qegħda tagħti differimenti ta’ xħur bejn seduta u ohra u għalhekk ma messha qatt halliet zmien twil ighaddi biex tivverifika għal meta giet differita l-kawza.

“Għal dawn il-motivi l-qorti tiddeċiedi r-rikors billi tilqa’ l-ewwel eccezzjoni tar-ritrattati u tichad it-talbiet tar-ritrattanda stante li għar-ragunijiet hawn fuq mogħtija t-talba ta’ ritrattazzjoni ma tistax tigi ammessa. Spejjez kontra r-ritrattanda.

“Fir-rigward tat-twaqqif tal-ezekuzzjoni tas-sentenza tal-4 ta’ Frar 2009, il-qorti tirrileva li ghalkemm il-garanzija mposta bid-digriet tal-20 ta’ Marzu 2009 saret gurnata tard (fit-2 ta’ April 2009 u mhux fl-1 ta’ April 2009), il-qorti ma tqiesx li għandha tirrevoka l-imsemmi digriet li bih ordnat it-twaqqif tal-ezekuzzjoni tas-sentenza. Dan meqjus ukoll li r-ritrattati talbu u ottjenew il-hrug ta’ mandat ta’ inibizzjoni in kawtela tal-jeddiġiet tagħhom.”

Rikors tal-appell tar-ritrattanda Maria Assunta Spiteri

Ir-ritrattanda hassitha aggravata bis-sentenza surriferita tal-Qorti tal-ewwel grad u interponiet appell minnha b’rikors prezentat fil-24 April 2009.

Fil-qosor, l-aggravji tagħha huma s-segwenti:

1. Illi t-test li applikat l-ewwel Qorti huwa zbaljat u mhux kontemplat mill-Artikolu 812 tal-Kap. 12. L-istess artikolu jistipula li darba jirrizulta lill-Qorti li l-parti tkun saret taf bil-fatti li taw lok għar-ritrattazzjoni wara li jagħlaq iz-zmien tal-appell, dik il-parti tkun intitolata li titlob ir-

ritrattazzjoni lil hinn minn kull konsiderazzjoni ohra ta' diligenza jew xort'ohra.

2. L-appellanti kienet assidwa u diligent u kienet qed issegwi l-kawza. Hija ppartecipat f'kull hin fl-andament tal-kawza u ma kienx tort tagħha li f'xi zmien is-seduta giet imħassra u tilfet l-orientament tal-kawza meta l-kawza bdiet tigi differita minn gimgha għal gimgha.

Għal dawn ir-ragunijiet ir-ritrattanda talbet ir-revoka tas-sentenza mogħtija mill-ewwel Qorti bl-ispejjez taz-zewg istanzi kontra r-ritrattati.

Risposta tar-ritrattati appellati.

Ir-ritrattati appellati Joseph Micallef u Dorianne Micallef wiegbu li s-sentenza appellata hija wahda gusta u timmerita li tigi konfermata, prevja c-caħda tal-appell bl-ispejjez kontra r-ritrattand.

L-appellati jsostnu li (1) r-ritrattanda m'ghandha ebda dritt ta' appell minn ritrattazzjoni u hawn huma għamlu referenza għal diversi sentenzi tal-Qrati tagħna, (2) kwantu ghall-appell innifsu, l-appellanti kienet qed issegwi l-proceduri wkoll tramite l-avukat tagħha u l-prezenza tagħha u tal-avukat difensur tagħha f'dawn il-proceduri huma xhieda tal-fatt li hija kienet taf jew messha tkun taf b'dak li kien ghaddej. L-appellanti m'ghandhiex tigi ppremjata bir-rimedju tar-ritrattazzjoni minhabba l-inerċja tagħha.

Għalhekk talbu li s-sentenza appellata tigi kkkonfermata u t-talbiet tal-appellanti jigu michuda, bl-ispejjez taz-zewg istanzi kontra tagħha.

Konsiderazzjonijiet ta' din il-Qorti

Illi l-aggravju principali tal-appellanti huwa li l-ewwel Qorti kienet zbaljata meta iddecidiet li hi kienet negligenti fl-operat tagħha u missha kienet taf bil-fatti li taw lok għal din ir-ritrattazzjoni kieku kienet aktar deligenti u segwiet il-kawza kif suppost. L-appellanti tikkontendi li b'harsa

Kopja Informali ta' Sentenza

hafifa lejn il-process il-Qorti tinduna li hi kienet assidwa u diligent u li ppartecipat f'kull hin fl-andament tal-kawza u ma kienx tort tagħha li f'xi zmien is-seduta giet imħassra u tilfet l-orjentament tagħha.

Biex wieħed jifhem ahjar kif tmexxiet il-kawza quddiem I-ewwel Qorti li semghet il-mertu tal-kawza li tagħha ntalbet ir-ritrattazzjoni, din il-Qorti se tagħmel kronologija tal-fatti⁴:

1. Permezz ta' rikors mahluf datat 8 ta' Gunju 2007 I-appellati talbu lill-ewwel Qorti tikkundanna lill-appellanti Spiteri sabiex tersaq ghall-pubblikazzjoni ta' bejgh u trasferiment tal-garage *semi basement* f'Għajnsielem.
2. L-appellanti ressquet ir-risposta tagħha fil-21 ta' Awwissu 2007.
3. Il-kawza giet appuntata għat-18 ta' Settembru 2007 pero` dakħar is-seduta ma saritx peress li kienet giet organizzata konferenza dwar l-emendi ricenti fil-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili. Għaldaqstant il-kawza giet differita għat-18 ta' Settembru 2007.
4. Fis-26 ta' Settembru 2007 dehru biss l-atturi u d-difensur tagħhom. Il-kawza giet differita ghall-31 ta' Ottubru 2007.
5. Fil-31 ta' Ottubru 2007 dehret l-appellanti mhux assistita u l-appellati assistiti. F'din is-seduta gew dikjarati magħluqa l-provi attrici. Il-kawza giet differita ghall-11 ta' Dicembru 2007.
6. Fil-11 ta' Dicembru 2007 deheru l-partijiet assisti fejn l-appellanti tat ix-xhieda tagħha. Il-kawza giet differita għat-22 ta' Jannar 2008 ghall-kontinwazzjoni tal-provi tal-appellanti.

---

⁴ Ara process anness skond ordni ta' din il-Qorti tas-17 ta' Mejju 2010.

7. Fit-22 ta' Jannar 2008 deher l-appellat assistit u d-difensur tal-appellant fejn xehed certu Vincent Zammit u l-kawza giet differita ghall-11 ta' Frar 2008.
8. Fil-11 ta' Frar 2008 deher l-appellat assistit u d-difensur tal-appellant. Kompla jixhed ix-xhud Vincent Zammit u Pierre Buontempo. Kawza differita ghall-21 ta' April 2008.
9. Fil-21 ta' April 2008 dehru l-appellati u d-difensuri tal-partijiet. Xehed Pierre Buontempo. Kawza differita ghall-14 ta' Lulju 2008 sabex l-appellant tiddikjara xi provi fadlilha.
10. Fl-14 ta' Lulju 2008 deheru biss l-appellati assistiti. F'din is-seduta il-Qorti iddeplorat il-fatt illi l-appellant minkejja li nghatat appuntament ta' saghejn ma dehritx u ghalhekk fis-seduta ma seta' jsir xejn⁵. Il-Qorti iddikjarat magħluqa l-provi tal-appellant u ddiferi il-kawza għas-sentenza in difett ta' ostakolu għat-2 ta' Ottubru 2008 bil-fakolta` li l-partijiet jipprezentaw nota ta' sottomissionijiet.
11. Il-partijiet ipprezentaw in-noti ta' sottomissionijiet tagħhom fl-14 ta' Awwissu 2008 u fl-1 ta' Ottubru 2008 rispettivament.
12. Fit-2 ta' Ottubru 2008 dehru l-appellati assistiti. Kawza differita għas-sentenza ghall-10 ta' Ottubru 2008.
13. Fl-10 ta' Ottubru 2008 deheru l-appellati mhux assistiti u l-appellant assistita. Il-Qorti ssuspendiet il-prolazzjoni tas-sentenza u ornat li fis-seduta tal-11 ta' Novembru 2008 jidher in-Nutar Andre` Farrugia sabiex isirulu domandi mill-Qorti.
14. Fil-11 ta' Novembru 2008 is-seduta giet differita peress li l-Magistrat sedenti kien jinsab imsiefer. Kawza differita għal-10 ta' Dicembru 2008.

---

⁵ Sottolinejar ta' din il-Qorti

15. FI-10 ta' Dicembru 2008 deheru l-appellati assistiti u d-difensur tal-appellanti. Xehed in-Nutar Andre` Farrugia. Kawza differita ghas-sentenza ghal-4 ta' Frar 2008.

16. FI-4 ta' Frar 2008 deher id-difensur tal-appellati. Il-kawza giet deciza.

17. Minn din is-sentenza ma sarx appell.

Dana l-elenku kronologiku kien bzonnjuz ghaliex jemerġi car u mill-ewwel illi l-appellanti ma kinitx daqshekk assidwa u diligent kif issottomettiet fir-rikors tal-appell tagħha. Il-prezenza tagħha fil-kors tal-kawza kienet wahda nieqsa ghall-ahhar anke meta l-kawza kienet differita ghall-provi tagħha.

Tajjeb li jingħad ukoll, illi kif abbondantement ripetut mill-Qrati tagħna, ir-rimedju li jipprovdi l-istitut tar-ritrattazzjoni hu wieħed straordinarju, bir-regoli specjali tieghu, u ma jippermetti għalhekk l-ebda liberalita` zejda jew dipartizzjoni mir-regoli li jarginawh.

Ammissibilita` ta' appell minn ritrattazzjoni

Fejn ir-ritrattazzjoni tikkoncerna sentenza tal-ewwel grad hemm test li r-ritrattand irid jegħleb, u ciee` li jrid jipprova li l-fatti illi minhabba fihom qiegħed jitlob ir-ritrattazzjoni sar jaf bihom wara li jkun ghalaq iz-zmien tal-appell (l-Artikolu 812 tal-Kap 12).

L-appellati, fir-risposta tagħhom, qajjmu l-punt preliminari dwar l-ammissibilita` o meno ta' dan l-appell stante li qegħdin isostnu li għandhom dubbji serji dwar kemm jista' jsir appell minn sentenza ta' ritrattazzjoni quddiem il-Prim Awla li tkun cahdet it-talba għar-ritrattazzjoni. L-istess appellati ccitaw in sostenn ta' dan is-sentenza **Carmel Attard v. Mario Debono et** deciza fis-7 ta' Ottubru 2005 fejn kien gie deciz minn din il-Qorti, diversament komposta, illi “*għalad darba l-ligi ma tagħix lill-attur appellant id-dritt pretiz minnu ta' azzjoni biex jintenta l-azzjoni odjerna, multo magis l-istess attur appellant ma jistax legalment ikollu dritt ta' appell mis-sentenza tal-qorti*

tal-prim'istanza li biha giet michuda t-talba tieghu ghal ritrattazzjoni"

Din il-Qorti taqbel ma' dan ir-ragjonament u ghalhekk hija tal-fehma illi l-appellanti ma setghetx tiprocedi b'dan l-appell wara li l-ewwel Qorti cahditilha t-talba tagħha għal ritrattazzjoni u dan għar-ragunijiet elenkti fl-imsemmija sentenza.

Test applikat mill-ewwel Qorti

Illi l-Qorti tista', jekk trid, tieqaf hawn pero` thoss li għandha tirrileva wkoll li fil-kaz in ezami r-ritrattanda kienet ipprezentat talba għal ritrattazzjoni abbażi tal-Artikolu 811(e) tal-Kap. 12 in kwantu r-ritrattanda sostniet li fis-sentenza tal-4 ta' Frar 2009 il-Qorti applikat il-ligi hazin. Izda pero` fis-sentenza **Gauci v. Gauci** deciza mill-Prim Awla fil-31 ta' Ottubru 1895⁶ gie ritenut li r-ritrattazzjoni mhix ammessa mill-prim istanza minhabba applikazzjoni hazina tal-ligi, billi l-parti sokkombenti ma' tista' qatt tħid li ndunat biha wara d-dekoriment tat-terminu tal-appell. Dik is-sentenza qalet hekk:

“Le sentenze di prim'istanza non possono essere ritrattate sul motivo di falsa applicazione di legge; dacché questo vizio, non potendo essere ignorato nel giorno della pronunziazione della sentenza, fa di sua natura mancare la condizione della legge perché possano essere ritrattate le sentenze di prim'istanza passate in giudicato, cioè che i fatti dai quali risultano i motivi per la ritrattazione, sieno venuti a notizia della parte interessata dopo il decorrimento del termine stabilito per l'appello”.

Din il-Qorti jidhrilha wkoll li l-appellanti kellha attitudni negligenti fil-perkors tal-kawza li ddecidiet il-mertu. Kif gie diversi drabi ritenut, u kif anke rriteniet l-ewwel Qorti, il-procedura straordinarja ta' ritrattazzjoni mhix a disposizzjoni ta' dawk li ma jkunux kuranti fil-kawza tagħhom. La darba l-appellanti giet debitament notifikata bir-rikors guramentat u bis-smiegh tal-kawza, dehret ukoll

---

⁶ Vol.XV p 266.

f'xi seduti u sahansitra intavolat nota ta' osservazzjonijiet, ma jistax ragjonevolment jinghad illi ma setghetx b'minimu ta' diligenza ssir taf meta kienet se tinghata s-sentenza.

Ma jiswa xejn l-argument tal-appellanti, ghal kollox infondat, illi d-differimenti fil-Qorti tal-Magistrati Ghawdex isiru minn sitt xhur ghal sitt xhur. Apparti l-fatt li ma jirrizultax illi dan hu l-kaz, lanqas li kieku kien, l-appellanti kienet fid-dover tagħha li ssegwi l-kawza u l-iskop tad-differimenti. Inoltre jidher li fis-seduta tal-10 ta' Dicembru 2008 meta l-istess kawza giet differita għas-sentenza kien prezenti d-difensur tal-appellanti. L-inqas li setghet għamlet l-appellanti kien li tikkomunika mad-difensur tagħha biex tingħata t-tagħrif opportun. Din il-Qorti tiddeplora l-fatt li l-appellanti, tramite l-avukat tagħha, ppruvat tezonera lilha nfisha minn kull responsabbilità` ghall-agħir negligenti tagħha billi tipprova titfa l-istess htija fuq il-Qorti li ma ddiferietx il-kawza għal zmien twil bizzejjed sakemm hi tkun komda tivverifka d-differiment tal-kawza!

Kif gie ritenut fis-sentenza fl-ismijiet **Carmelo Cassar Parnis v. Gustavo Soler et** deciza mill-Prim Awla fil-11 ta' Marzu 1949⁷: “*il-legislatur jagħti lil kull interessa f'dik is-sentenza l-mezzi biex iwaqqghuha bhala nulla, u jekk huwa ma juzax dawk ir-rimedji ma għandux għal fejn jilmenta mill-inflessibbiltà` tal-principju tal-irrevokabbilità` tal-gudikat*”. Ftit li xejn jinhtieg li din il-Qorti zzid ma' dan il-kliem.

Decide

Għal dawn il-motivi l-appell qiegħed jigi respint u s-sentenza appellata kkonfermata, bl-ispejjeż taz-zewg istanzi jkunu a karigu tal-appellanti Maria Assunta Spiteri.

< Sentenza Finali >

---

⁷ Vol. 33 p1 p 344.

Kopja Informali ta' Sentenza

-----TMIEM-----